

Saksframlegg

Arkivsak
24/04315-1

Saksbehandler
Frida Blåsternes

Behandles av
Ungdomsrådet
Utvalg for oppvekst

Møtedato
18.04.2024
23.04.2024

Høring av lokale forskrifter etter ny opplæringslov - forskrift om skoleregler, forskrift om permisjon, forskrift om hovedmål

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

1. Forskrift knyttet til skoleregler, permisjon og hovedmål sendes på høring.

1. Sammendrag

Ny opplæringslov trer i kraft 1. august 2024. Etter ny lov er det et krav at kommunen gir forskrift om permisjon og hovedmål. I tillegg er det et krav at det inntas i forskrift om skoleregler (nåværende ordensreglement) hvordan skoledemokratiet skal organiseres.

Kommunedirektøren har utarbeidet forslag til *forskrift om permisjon* og *forskrift om hovedmål*. I tillegg legger kommunedirektøren frem et forslag til *forskrift om skoleregler*, som erstatter dagens ordensreglement. I forbindelse med kravet om å innta bestemmelser om organiseringen av skoledemokratiet i skolereglene, har kommunedirektøren valgt å se på skolereglene i sin helhet. I tillegg til å ta inn regler om skoledemokratiet, er det også tatt inn et punkt om mobilbruk, i tråd med nasjonale anbefalinger. Det er også tatt inn et punkt om at elevene skal følge regler for bruk av datautstyr og internett i Askerskolen. Disse reglene skal det linkes til i forskriften, og det foreslås at disse anses som en del av skolereglene. Det er i tillegg gjort enkelte språklige og strukturelle endringer med tanke på å gjøre skolereglene enklere å forstå. Se vedlegg.

Kommunedirektøren foreslår at vedlagte forskrifter sendes på høring med syv ukers høringsfrist til 12. juni 2024.

2. Bakgrunn for saken

Ny opplæringslov trer i kraft 1. august 2024. Etter ny lov er det et krav at kommunen gir forskrift om permisjon og hovedmål. I tillegg er det et krav at organiseringen av skoledemokratiet omfattes av forskrift om skoleregler (nåværende ordensreglement).

Forskriftene skal tre i kraft samtidig med ny opplæringslov 1. august 2024.

Når det gjelder permisjonsreglene, har dette vært tema på felles rektormøter høst/vinter 23/24. Forslaget til forskrift er i stor grad en skriftliggjøring og samordning av den praksisen som skolene har i dag, med noen justeringer.

Når det gjelder forskrift om skoleregler og hovedmål, har ikke skolene blitt involvert i forkant av utarbeidelsen av forslaget til forskrift. Det er derfor avgjørende med en tilstrekkelig lang høringsperiode, slik at elever, foreldre og skolene får medvirke til innholdet i forskriftene.

Det foreslås en høringsperiode fra 24. april 2024 til 12. juni, med behandling i kommunestyret i september.

Det innebærer at forskriftene ikke vil tre i kraft før i september 2024, og ikke fra ny opplæringslov trer i kraft 1. august. Nåværende reglement gjelder frem til nye forskrifter er vedtatt.

3. Saksopplysninger

Forskrift om skoleregler

Asker kommune har i dag en forskrift om ordensreglement.

Etter ny opplæringslov er det et krav at skolereglene (tidligere ordensreglement) beskriver organiseringen av skoledemokratiet, det vil si hvordan skolen skal sørge for at elever og foreldre får være med på å planlegge, gjennomføre og vurdere skolens virksomhet.

I dag har alle kommunale skoler i Asker kommune foreldreråd, elevråd, samarbeidsutvalg (SU) og skolemiljøutvalg (SMU), i tråd med kravene etter gjeldende opplæringslov.

I ny opplæringslov er det ikke lenger krav om SU og SMU, men det er opp til kommunen å avgjøre hvilke brukerorgan skolene skal ha.

I tillegg har det kommet nasjonale anbefalinger fra Udir om streng regulering av bruk av private mobiltelefoner og smartklokker i undervisningen og friminuttene.

Skolelederne i Asker har også etterspurt felles kommunale retningslinjer for mobilbruk i grunnskolene.

Forskrift om permisjon

Det følger av gjeldende opplæringslov at permisjon kan gis for inntil ti dager dersom det er forsvarlig. Asker kommune har per i dag felles retningslinjer for behandling av permisjonssøknader, men ingen forskrift.

Etter ny lov skal kommunen gi forskrift om permisjon. Permisjon kan gis dersom eleven får en opplæring som samlet sett er forsvarlig. Det er ikke lenger et lovfestet tak på ti dager. Kommunen kan likevel velge å fastsette et tak for antall permisjonsdager i sin egen forskrift.

Forskrift om hovedmål

Det følger av dagens opplæringslov at kommunen skal gi forskrift om hvilket skriftspråk som skal være hovedmål i de enkelte skolene. Det finnes ingen forskrift om målform ved skolene i Asker, men felles praksis har vært at bokmål er hovedmål.

Det er derfor behov for en forskrift der kommunen fastslår hva som skal være hovedmål ved den enkelte skole, i tråd med nasjonalt regelverk. Forslaget til forskrift innebærer ingen endringer fra nåværende praksis ved skolene.

4. Kommunedirektørens vurdering

Forskrift om skoleregler

Forskrift om skoleregler er i stor grad en videreføring av dagens ordensreglement. Det er tatt inn en bestemmelse om organiseringen av skoledemokratiet, i tråd med kravene i ny opplæringslov.

Kommunedirektøren mener det er hensiktsmessig å videreføre den ordningen vi har i dag med SU og SMU, og vil initiere en større gjennomgang for å kartlegge eventuelle andre måter å organisere skoledemokratiet på. Det er avgjørende at elevene, foreldrene og skolene får delta aktivt i dette arbeidet. Kommunedirektøren vil legge frem *eventuelle* endringer i bestemmelsen om skoledemokrati med virkning fra skoleåret 2026/2027.

Kommunedirektøren foreslår også å ta inn i forskriften at mobil, smartklokke eller andre private kommunikasjonsmidler ikke skal brukes i skoletiden, med mindre annet er avtalt med lærer. Dette er i tråd med skolenes praksis i dag, og i tråd med de nasjonale anbefalingene fra Udir. Det foreslås også at regler for bruk av datautstyr og internett i Askerskolen legges som et vedlegg til skolereglene, og dermed inngår som en del av forskriften.

Videre foreslår kommunedirektøren at skolereglene skal gjelde for SFO så langt det er hensiktsmessig for å ivareta et trygt og godt skolemiljø. SFO er i utgangspunktet ikke omfattet av skolereglene, men skal ha egne vedtekter. Orden og oppførsel er ikke omtalt i dagens SFO-vedtekter, og kommunedirektøren mener derfor det er hensiktsmessig å innta i skolereglene at de også skal gjelde for SFO, med unntak av det som er knyttet opp til undervisningen.

Språket og oppbygningen av forskriften er noe justert, med tanke på å få et tydeligere regelverk.

Forskrift om permisjon

Kommunedirektøren har utarbeidet forslag til forskrift om permisjon.

Forslaget er i stor grad en skriftliggjøring av dagens praksis. Kommunedirektøren foreslår at dagens grense på inntil ti dagers permisjon videreføres, men at disse dagene gjelder totalt per år, og ikke per permisjon. Dette innebærer at man kan søke om permisjon flere ganger per år, men at man maksimalt kan ha ti dager permisjon per skoleår.

Konsekvensen av å innvilge permisjon, er at eleven fraskriver seg retten til offentlig grunnskoleopplæring for en periode tilsvarende lengden av fraværet. Skoleåret består i dag av 190 dager. En omfattende bruk av permisjoner vil gå ut over barnets rett til opplæring. Kommunedirektøren mener derfor at det bør settes et tak for antall dager permisjon som skal kunne gis per år.

Videre foreslår kommunedirektøren at det som hovedregel ikke innvilges permisjon i perioder der det blir gjennomført statlige kartleggingsprøver, nasjonale prøver, heldagsprøver på ungdomsskolen, eksamener, leirskole og svømmeopplæring.

Det foreslås også at det som hovedregel heller ikke gis permisjon første halvår på 1. trinn og siste halvår på 10. trinn.

Forslaget innebærer en innstramming av eksisterende praksis. Hvilket undervisningsopplegg skolen har i permisjonstiden er allerede tatt med som et moment i vurderingen av om det er forsvarlig å gi permisjon. Likevel mener kommunedirektøren at det er viktig å sikre likebehandling mellom skolene, og for å synliggjøre viktigheten av at elevene er på skolen i visse perioder i løpet av skoleåret. Kommunedirektøren bemerker at ordlyden «hovedregel» peker på at det vil være en skjønnsmessig mulighet for skolene å innvilge permisjon i den foreslåtte perioden, men at terskelen for dette bør være høy.

Siste halvdel av 10. trinn er det avgjørende vurderingssituasjoner i, og det vil i utgangspunktet ikke anses som forsvarlig å innvilge permisjon. Kommunedirektøren mener videre det er viktig at nye førsteklasinger har en høy tilstedeværelse det første halvåret på skolen, med tanke på tilvenning til skolehverdagen og

innarbeidelse av gode vaner og rutiner. Høy tilstedeværelse i starten er også en viktig forutsetning for å bli en del av det sosiale og faglige fellesskapet, som igjen er en viktig forutsetning for å ha det trygt og godt på skolen.

Kommunedirektøren mener det er nødvendig med en innstramming av dagens praksis, med bakgrunn i at det per i dag er et høyt fravær i skolene.

Kommunedirektøren mener det er uklart hvordan skolene i dag skal praktisere utskrivning fra skolen ved fravær utover innvilget permisjon, og ser derfor behov for å tydeliggjøre dette i forskriften.

På kommunens nettsider står det i dag at permisjon kan innvilges i inntil to uker i de tilfellene det er forsvarlig. Videre står det at opplæringsplikten opphører ved utenlandsopphold, og at hvis fravær fra skolen utover to uker skyldes opphold i utlandet, skrives eleven ut av skolen.

Det foreslås nå å ta inn i forskriften at elever som søker om fri utover to uker (10 skoledager), eller er fraværende utover de to ukene uten gyldig grunn, vil skrives ut av skolen, og må skrives inn igjen når eleven er tilbake.

Dette innebærer ikke at eleven mister retten til skoleplass i Asker, men at eleven unntaksvis vil kunne få skoleplass ved en annen skole eller en annen klasse enn før permisjonen, avhengig av kapasitet.

Kommunedirektøren mener at en utskrivning når eleven reiser og en innskriving når eleven kommer tilbake vil kunne bidra til ryddige ansvarsforhold mellom skole og hjem.

Forskrift om hovedmål

Kommunedirektøren har utarbeidet forslag til forskrift om hovedmål.

Kommunedirektøren foreslår en forskrift som fastslår at hovedmålet ved de kommunale grunnskolene i Asker er bokmål. Selv om forskriften ikke innebærer endring i målform fra nåværende praksis, er det viktig at forskriften blir sendt på høring. Valg av målform påvirker lærere i stor grad, da det avgjør både språket elevene skal bruke i skriftlig arbeid og språket lærerne er forpliktet til å bruke i undervisning og i skriftlig kommunikasjon med elever og foreldre.

Forskriftene utgjør viktige rammebetingelser for det lovpålagte skoletilbudet i Asker, og er således med på å bygge opp under bærekraftsdimensjonene.

5. Konklusjon

Kommunedirektøren foreslår at forskrift om skoleregler, forskrift om permisjon og forskrift om hovedmål sendes på høring.

Lars Bjerke
kommunedirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent.

Vedlegg:

Forskrift om permisjon
Forskrift om hovedmål
Forskrift om skoleregler
Bruk av datautstyr og internett i Asker kommune
Ordensreglement - nytt vs. gammelt